

ການດຳເນີນການແບບຍືນຍົງ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ພື້ນຖານຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ

ຄຳນິຍາມ

ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບດ້ວຍ ການປະສົມປະສານຂອງທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງກໍ່ສ້າງຢູ່ອ້ອມຂ້າງ ຄື ອາກາດ, ນ້ຳ, ດິນ, ບໍ່ແຮ່, ຕົ້ນໄມ້, ສັດ (ຕັ້ງແຕ່ແມງໄມ້ ຈົນຮອດຊ້າງ), ຈຸລະຊີບ, ພະລັງງານຈາກແສງຕາເວັນ, ມະນຸດ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງມະນຸດ.

ລະບົບນິເວດ ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາດ້ວຍ ການຕອບໂຕ້ຊຶ່ງກັນແລະກັນ (Interaction) ແບບບໍ່ຄົງທີ່ ແລະ ການອາໄສເຊິ່ງກັນແລະກັນ ລະຫວ່າງ ບັນດາອົງປະກອບ ຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ຄື ອາກາດ, ນ້ຳ, ດິນ ແລະ ຊີວະວິທະຍາ ແລະ ກະແສ ແລະ ການແປສະພາບຂອງພະລັງງານ ລະຫວ່າງສິ່ງດັ່ງກ່າວ.

ລັກສະນະຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ

ລະບົບນິເວດວິທະຍາ ມີວິວັດທະນາການມາຈາກຂັ້ນຕອນລິເລີ່ມ ແລະ ບໍ່ທັນມີການຂະຫຍາຍຕົວ ທີ່ມຸ່ງໜ້າໄປສູ່ການຂະຫຍາຍຕົວ. ພວກເຂົາເຫຼົ່ານີ້ ສ້າງຄວາມທົນທານແກ່ດິນ, ຄວບຄຸມການເຊາະເຈື່ອນ, ນຳທາດຕ່າງໆ ຈາກຊັ້ນດິນ ແລະ ປ້ອງກັນການເຊື່ອມໂຊມ ເຊິ່ງອາດປາກົດຂຶ້ນໃນການຂາດໄປ. ການລິເລີ່ມ ການບຸກເບີກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນປະສົບຄວາມສຳເລັດ ໂດຍການເພີ່ມຕົວຂຶ້ນຂອງຄວາມສະລັບສັບຊ້ອນຂອງໝູ່ຊີວະຊາດແລະການພົວພັນຂອງມັນໃນຫລາຍຂັ້ນຕອນ ໃນຂັ້ນກາງ. ໃນທີ່ສຸດ ລະບົບການທີ່ມີຄວາມສົມບູນ ແບບທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ມີລັກສະນະອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນກໍໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມທ້ອງຖິ່ນໄດ້ເປັນຢ່າງດີ. ການເຕີບໂຕຂອງລະບົບການທີ່ມີການພັດທະນາຕົວຕາມຂັ້ນຕອນນີ້ ປະກອບເຂົ້າກັນເປັນສັງຄົມຂອງຊີວະຊາດອັນສາມາດບັນລຸໄດ້ເຖິງຂັ້ນ

ຂອງຄວາມສົມດູນ ແລະເຮັດໃຫ້ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນບໍ່ມີການປ່ຽນແປງໄປຫຼາຍໃນ ແຕ່ລະປີ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ສັງຄົມຂອງການຂະຫຍາຍເຖິງສຸດຍອດນີ້ (climax communities) ຈະ ບໍ່ເກີດມີຕະຫລອດໄປກໍຕາມ, ແຕ່ພັດມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທີ່ສຸດ, ເປັນສັງຄົມທີ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ສະລັບຊັບຊ້ອນ ແລະ ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ການລົບກວນກວ່າໃນຂັ້ນຕອນອື່ນຂອງວິວັດທະນາການຂອງ ລະບົບນິເວດ. ຜ່ານການແລກປ່ຽນແປງແບບສະລັບຊັບຊ້ອນ ຂອງທາດອາຫານ, ອາຍແກສ ແລະ ພະລັງງານ, ລະບົບການຈະເລີນເຕີບໂຕ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດມີມວນສານຊີວະພາບ (Biomass) ເປັນຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ດ້ວຍຈຳນວນຊັບພະຍາກອນໜ້ອຍ.

ລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແມ່ນນອນຢູ່ໃນການປ່ຽນແປງຂຶ້ນໆລຶງໆ ອັນສະໝໍ່າສະເໝີຂອງພະລັງງານ ແລະ ສານທີ່ຄົງທີ່, ແອນໂຕຣປີ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ໃຫ້ເຖິງຂັ້ນສູງສຸດ ຂອງຈຸດສົມດູນຂອງການປ່ຽນແປງ. ຄວາມຫລາກຫລາຍໃນລະບົບ ເປັນສິ່ງບົ່ງບອກໃຫ້ຮູ້ເຖິງການເຕີບໂຕເຖິງຂັ້ນສູງສຸດຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດຢູ່ລອດໃຫ້ໄດ້ສູງທີ່ສຸດ, ຕົ້ນໄມ້ ແຕ່ລະຕົ້ນແລະ ສັດແຕ່ລະຕົວມີເອກະລັກໃນການເປັນຕົວເອງຂອງພວກມັນຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ທີ່ຢູ່ອາໄສຕາມທຳມະຊາດ, ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານອາກາດ ແລະ ທາງດ້ານກາຍະພາບ. ຍ້ອນວ່າລະບົບນິເວດວິທະຍາບໍ່ໄດ້ຖືກປິດໄວ້ ຈາກອິດທິພົນ ຈາກພາຍນອກ, ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງພາໃຫ້ເກີດມີການປ່ຽນແປງຂຶ້ນໄດ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະທີ່ຄວາມສົມດູນທາງທຳມະຊາດຖືກລົບກວນແລະ ສືບຕໍ່ປັບຕົວ ເຂົ້າກັບປັດໃຈນຳເຂົ້າ ຫຼື ການໃຊ້ຈ່າຍພະລັງງານໃໝ່ຢູ່ຕະຫຼອດ. ໃນທຳນອງນີ້, ລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແມ່ນມີທັງຄວາມທົນທານ ແລະ ຄວາມບອບບາງ ໃນເວລາດຽວກັນ.

ຜົນກະທົບຈາກມະນຸດ ທີ່ບໍ່ຍືນຍົງຕໍ່ ສ່ວນປະກອບຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ

ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ໃນທຸກໆບັນດາປະເທດພາຄີ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ໄດ້ຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ ຢ່າງໄວວາ ຕະຫລອດ 30 ປີ ຜ່ານມາ. ໃນໄລຍະ 10 ປີ ຜ່ານມາ, ການສູນເສັຽປ່າໄມ້ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ປະເທດກຳປູເຈັຍ, ໃນຂະນະທີ່ ອັຮຕາການສູນເສັຽປ່າໄມ້ ໃນປະເທດໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ເໝືອນກັບວ່າຫຼຸດລົງໃນປະຈຸບັນ ອັນເນື່ອງມາຈາກ ມີເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ຍັງເຫຼືອໜ້ອຍເຕັມທີ່ແລ້ວ. ເຖິງວ່າຈະຂາດຂໍ້ມູນທີ່ແນ່ນອນ ຍ້ອນຂາດກຳລັງບຸກຄະລາກອນ ສຳຫຼັບການຕິດຕາມ ແລະ ສຳຫຼວດປ່າໄມ້ກໍຕາມ, ແຕ່ສາມາດປະມານໄດ້ວ່າ ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນປະຈຸບັນ ຍັງເຫຼືອໜ້ອຍກວ່າເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ເຄີຍມີ ໃນປີ 1970.

ສ່ວນໃຫຍ່ ຄວາມກົດດັນ ຕໍ່ປ່າໄມ້ ເກີດມາຈາກການຕັດໄມ້ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ, ອັນໄດ້ຮັບອິດທິພົນສ່ວນໃຫຍ່ ມາຈາກການສຳປະທານປ່າຂອງລັດຖະບານ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ແມ່ນການຕັດໄມ້ແບບຜິດກົດຫມາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍຜູ້ສຳປະທານ ແລະ ການປະຕິບັດງານ ຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນອື່ນໆ ອັນເປັນການເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຊຸດຄົ້ນປະເພດໄມ້ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ ອັນສ້າງຄວາມເສັຽຫາຍເພີ່ມເຕີມ ຕໍ່ສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອ ຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາຂອງປ່າໄມ້. ອີງໃສ່ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນປີ 1997, ປະເທດ ກຳປູເຈັຍສິ່ງໄມ້ອອກ ປະມານ 2.500 ລົດ/ມື້ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ ເປັນການຂົນສົ່ງໄມ້ ແບບຜິດກົດຫມາຍທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ປະເທດກຳປູເຈັຍເລີຍ. ເຫດຜົນຫນຶ່ງຂອງການສູນເສັຽປ່າໄມ້ ແມ່ນເກີດຈາກ ການເກັບໄມ້ພື້ນ ຕາມປະເພນີຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ຈາກການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ການທຳການ

ຜະລິດກະສິກຳແບບເຄື່ອນຍ້າຍ, ການກໍ່ສ້າງທາງແລະ ການສ້າງອ່າງເກັບນ້ຳເປັນຕົ້ນ.

ການເກັບໄມ້ພື້ນ ບາງຄັ້ງ ຖືກມອງວ່າ ເປັນສາຍເຫດຕົ້ນຕໍ ຂອງການ ສູນເສັຽປ່າໄມ້, ແຕ່ອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ທົບທວນຄືນອີກເທື່ອນຶ່ງ ຢ່າງເປັນລະບົບ ໃນມຸມມອງອັນກວ້າງໂກ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດວ່າ ໃຜເປັນຜູ້ໄດ້ ແລະ ໃຜເປັນຜູ້ເສັຽທີ່ແທ້ຈິງ. ຖ້າວ່າ ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການດຳເນີນການແບບພື້ນເມືອງ ຖືກກົດດັນ ຈາກການພັດທະນາ ເຊັ່ນ: ການຕັດໄມ້, ແລະທຳໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດ ເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດ ຈາກຊັບພະຍາກອນ ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າມີນ້ອຍກວ່າເວລາທີ່ບໍ່ທັນມີການພັດທະນາ ຈະມີຄວາມໝາຍວ່າ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງການທຳລາຍປ່າໄມ້ ຈາກການເກັບກູ້ໄມ້ພື້ນ ຖ້າທຽບໃສ່ ກັບການຕັດໄມ້ຂະໜາດໃຫຍ່ແລ້ວ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ຈະແຈ້ງ.

ຢ່າງເຫັນໄດ້ຈະແຈ້ງ, ການສູນເສັຽດິນປ່າໄມ້ຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ຕາມມາດ້ວຍການກໍ່ສ້າງໂຮງຈັກໂຮງງານ ອັນພາໃຫ້ມີການສູນເສັຽ ພືດ, ສັດ, ຊີວະຊາດອື່ນໆ, ແລະໂຄງສ້າງຂອງດິນ ຈະເປັນການທຳລາຍ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ການພັດທະນາເຖິງຂັ້ນສູງສຸດ ຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແລະ ເປັນການທຳລາຍຊີວະນາໆພັນອີກດ້ວຍ. ສິ່ງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ອາດຈະຖືໄດ້ວ່າ ເປັນຄ່າຂອງຄວາມຈະເລີນ ຖ້າຫາກວ່າມີການກະຈາຍລາຍຮັບ ຈາກການຕັດໄມ້ ຢ່າງທີ່ເຖິງ ແລະ ສາມາດປ້ອງກັນຜົນກະທົບທີ່ຈະຕາມມາ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້. ແຕ່ໃນຕົວຈິງ ສິ່ງທີ່ກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ຕົກຢູ່ໃນກໍຣະນີຂອງປະເທດກຳປູເຈັຍເລີຍ.

ຕາມປົກກະຕິ, ທີ່ດິນ ທີ່ຖືກ ຕັດໄມ້ ອອກແລ້ວປະຖິ້ມ ຫລື ຫັນປ່ຽນໄປເປັນດິນກະສິກຳ ຈະບໍ່ຫຼົງເຫຼືອຄວາມອຸດົມສົມບູນທີ່ມີມາຕາມທຳມະຊາດໄວ້ພໍເທົ່າໃດ: ເພາະວ່າ ທາດອາຫານສ່ວນໃຫຍ່ ຢູ່ໃນປ່າໄມ້ເຂດຮ້ອນ ຈະຖືກຮັກສາໄວ້ຢູ່ເທິງເຮືອນຍອດຂອງຕົ້ນໄມ້ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຢູ່ໃນດິນ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ທາດອາຫານທີ່ຫຼົງເຫຼືອຢູ່ໃນດິນ ກໍຈະຖືກເຊາະລ້າງຢ່າງໄວວາ ໃນຮອບວຽນທຳອິດ ຂອງການເຮັດການກະສິກຳ, ຫລັງຈາກນັ້ນ, ຈຳເປັນ

ຕ້ອງໄດ້ເຮັດການກະແສດສຸມ ດ້ວຍການໃຊ້ບຸລີເຄມີ ເທົ່ານັ້ນ ຈິ່ງຈະໄດ້ຮັບຜົນເປັນທີ່ເພິ່ງພໍໃຈໄດ້.

ຮ້າຍແຮງໄປກວ່ານັ້ນ, ເມື່ອທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຂາດການປົກປ້ອງດ້ວຍການປົກຫຸ້ມຂອງພືດແລ້ວ ແລະ ໃນເມື່ອ ຖືກລົມພັດ ແລະ ຝົນຕົກລົງໃສ່ ຈະເຊາະລ້າງເອົາດິນໜ້າ ທີ່ບັນຈຸເອົາບັນດາວັດຖຸທີ່ເປັນທາດອາຫານ ລົງສູ່ແມ່ນ້ຳແລະໃນທີ່ສຸດ ອາດຈະມີການເຄື່ອນຍ້າຍລົງໄປຖັບຖົມຢ່າງຕາມຖິ່ນອາໄສ ຫຼື ຕົກຕະກອນຢູ່ພື້ນລຳນ້ຳ ຫຼືອ່າງນ້ຳ ອັນມີຜົນຕໍ່ເນື່ອງເຮັດໃຫ້ ຄວາມສາມາດ ໃນການເກັບກັກນ້ຳຂອງອ່າງນ້ຳ ຫຼຸດລົງ ແລະເປັນພິດໄພຕໍ່ສິ່ງມີຊີວິດທີ່ອາໄສຢູ່ໃນນ້ຳ.

ສິ່ງທີ່ເປັນໜ້າວິຕົກກັງວົນອີກຢ່າງນຶ່ງກໍຄື ການສະລົມຕະກອນ ໃນທະເລສາບ ທີ່ເກີດມາຈາກນ້ຳໄຫຼປ່າຈາກເນື້ອທີ່ຕັດໄມ້ຕາມແຄມທະເລສາບ ອັນຈະພາໃຫ້ທະເລສາບຕື້ນເຂີນ ແລະມີຄວາມສາມາດໃນການເກັບກັກນ້ຳໄດ້ໜ້ອຍລົງ ແລະ ເພີ່ມອຸນຫະພູມຂອງນ້ຳຂຶ້ນ ເຊິ່ງສົ່ງທັງໝົດນີ້ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ ສົ່ງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີ ຕໍ່ຊີວະວິທະຍາ ໃນພື້ນທີ່ສຳຄັນ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງນີ້ກັນທັງນັ້ນ.

ຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີອີກຢ່າງໜຶ່ງ ຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແມ່ນຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຂະບວນການໂລກຮ້ອນຂຶ້ນ. ປ່າໄມ້ ດູດຊັບເອົາທາດອາຍກາກໂບນິກເຂົ້າໄປເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນວົງຈອນຂອງການສ້າງເຄາະແສງ ແລະ ທຳໜ້າທີ່ຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານຄວາມຮ້ອນ ທີ່ສະທ້ອນໃສ່ໜ້າດິນຂອງໂລກ. ຖ້າຫາກວ່າ ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ຖືກທຳລາຍ, ເນື້ອທີ່ທີ່ຖືກທຳລາຍນັ້ນກໍຈະກາຍເປັນຕົວປະກອບສ່ວນ ເຮັດໃຫ້ໂລກຮ້ອນຂຶ້ນ ແທນທີ່ຈະເປັນສິ່ງກັນຊົນຕ້ານຄວາມຮ້ອນ.

ການບູກຢ່າ

ຜູ້ສົ່ງເສີມການຕັດໄມ້ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ປ່າໄມ້ ແມ່ນເປັນຊັບພະຍາກອນທີ່ສາມາດທົບແທນຄືນໃໝ່ໄດ້ດ້ວຍທຳມະຊາດ. ມັນອາດຈະເປັນຄວາມຄວາມຈິງ ຖ້າຫາກວ່າການຕັດໄມ້ ໄດ້ຖືກດຳເນີນໄປດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ; ມີການຈົ່ງ ຊະນິດພັນໄມ້ໃຫ້ຍັງເຫຼືອພຽງພໍ ເພື່ອສົ່ງເສີມພື້ນຖານນິເວດວິທະຍາ ແລະ ປະປ່ອຍໃຫ້ປ່າໄມ້ ມີເວລາພຽງພໍ

ໃນການທີ່ຈະຜະລິດຄືນໃໝ່ ໂດຍທຳມະຊາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການບູກໄມ້ທົດແທນປ່າທຳມະຊາດ ທີ່ຖືກຕັດໄມ້ອອກ ກໍບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບປັບປຸງນູນຮູບເດີມຂອງທຳມະຊາດ ດ້ວຍຜົນຜ້າຢ່າງຂາດ. ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່, ປ່າໄມ້ບູກ ແມ່ນນອນຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງການກະສິກຳ ເຊິ່ງບູກແຕ່ໄມ້ຊະນິດດຽວ ເພື່ອການນຳໃຊ້ເປັນສິນຄ້າ ມີການຈັດການບູກເປັນແຖວ ໃນຈຳນວນຫລາຍ ແລະ ບໍ່ມີພືດຊັ້ນລ່າງ. ໃນຄວາມຈິງ ພືດຊັ້ນລ່າງຈະຖືກກຳຈັດອອກດ້ວຍມື ຫລື ນຳໃຊ້ສານເຄມີກຳຈັດອອກ ເພື່ອເພີ່ມອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ຊະນິດພັນໄມ້. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງການຝຸ່ນເພີ່ມເຕີມອີກ ຍ້ອນທາດອາຫານ ທີ່ເຫຼືອ ຢູ່ໃນດິນ ມີຄຸນະພາບຕ່ຳ, ຄວາມຕ້ອງການທາດອາຫານສູງ ຈາກຊະນິດພັນໄມ້ທີ່ບູກໃໝ່ ແລະ ຄວາມຮີບດ່ວນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນເກັບກູ້ວສູງ ໃນເວລາສັ້ນທີ່ສຸດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍດີ, ການບູກດິນໄມ້ຊະນິດດຽວ ມີຄວາມບອບບາງຫລາຍ ຈາກການເຂົ້າທຳລາຍຂອງພະຍາດຕ່າງໆ ສູງກວ່າ ປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ ທີ່ມີຫລາຍຊະນິດ.

ປ່າໄມ້ແຄມຝັ່ງທະເລ (ປ່າຊາຍເລນ)

ໃນຊຸມປີຜ່ານມານີ້, ເນື້ອປ່າໄມ້ຢູ່ຕາມແຄມຝັ່ງທະເລໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງໄວວາ ໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ສ່ວນໃຫຍ່ມີສາເຫດມາຈາກ ການບູກເບີກເນື້ອທີ່ເພື່ອທຳການຜະລິດການປະມົງເປັນສິນຄ້າ. ການສູນເສັຽປ່າປະເພດນີ້ ກາຍເປັນການເຜີຍເນື້ອທີ່ແຄມຝັ່ງທະເລ ກໍຄື ເນື້ອທີ່ດິນເຂດສາມຫຼ່ຽມໃສ່ກັບຄືນທະເລໂດຍກົງ ອັນພາກໍໃຫ້ເກີດມີການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນຕາມແຄມຝັ່ງ ແລະ ມີການບຸກລຸກຂອງນ້ຳເຄັມເຂົ້າໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມ. ຊະນິດພັນປ່າແລະຈຳພວກກຸ້ງທຳມະຊາດທີ່ເຄີຍເພິ່ງພາລະບົບຮາກຂອງປ່າແຄມທະເລເປັນຖິ່ນອາໄສ ແລະເພື່ອການຍັງຊີບ ມີປະລິມານຫຼຸດນ້ອຍຖອຍລົງ ແລະ ຖືກປ່ຽນແທນດ້ວຍຮູບແບບການປະມົງແບບສຸມກຳລັງ. ຖ້າເຮັດໄດ້ດີ ແລະບໍ່ມີຜົນກະທົບອັນຮ້າຍແຮງຕໍ່ລະບົບນິເວດຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ການປະມົງແບບນີ້ຈະເປັນການເສີມສ້າງຕໍ່ການພັດທະນາເສຖະກິດໄດ້

ເປັນຢ່າງດີ. ແຕ່ວ່າ ຖ້າມີການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນເກີນຂອບເຂດ ຈະສ້າງຄວາມເປີເຊັນແກ່ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກເສດເຫຼືອຂອງປາ ແລະສັດນ້ຳຈຳພວກກຸ້ງ, ສານເຄມີໃນຮູບແບບຂອງ ສານຮອກໂມນ, ສານພິດຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ ແລະ ສານປາບສັດຕູພືດ, ແລະ ຊາກປາທີ່ເນົ່າເບື້ອຍຈາກປາທີ່ເປັນພະຍາດ.

ດິນທາມ

ເຂດດິນທາມໃນເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງໃຫ້ການບໍລິການທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຢ່າງ ເຊັ່ນ: ຮັກສາຄວາມດຸ່ນດຽງຂອງການໄຫຼຂອງນ້ຳໃນແຫຼ່ງນ້ຳ; ເປັນບ່ອນຊຸບລ້ຽງສຳຫຼັບປາ ແລະ ສັດນ້ຳອື່ນໆ; ເປັນຖິ່ນອາໄສແກ່ນົກ, ສັດລ້ຽງລູກດ້ວນ້ຳນົມ, ສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳ ແລະສັດເລືອຄານນາໆຊະນິດ ແລະ ທັງເປັນສານເຄມີອັນນຶ່ງເພື່ອຕ້ານກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການເປັນດິນເຄັມ ແລະດິນສົ້ມ. ການຖິ້ມເຂດດິນທາມກາຍເປັນຂະບວນການອັນຕໍ່ເນື່ອງໃນທົ່ວໂລກມາແລ້ວເປັນເວລາຫຼາຍປີ ເຖິງແມ້ວ່າໃນປະຈຸບັນຈະມີການຮັບຮູ້ວ່າ ມັນມີການປະກອບສ່ວນອັນສຳຄັນຕໍ່ລະບົບນິເວດ ແລະ ມີມາດຕະການອານຸລັກແລ້ວກໍຕາມ. ຊີວະນາໆພັນຢູ່ໃນເຂດດິນທາມນັບວ່າມີສູງສຸດຢູ່ໃນລະບົບນິເວດທັງໝົດ, ດັ່ງນັ້ນ, ການສູນເສຍເຂດດິນທາມ ເຊັ່ນ: ໃນເຂດບົງທົມ (Boeung Thom) ໃນປະເທດກຳປູເຈັງ, ເຂດດິນທາມວຽງຈັນ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ທີ່ຫຍ້າແຝກ (Plain of Reeds) ຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ໄດ້ສ້າງຄວາມວິຕົກອັນໃຫຍ່ຫຼວງ.

ການປະມົງ

ດັ່ງທີ່ເຄີຍມີຂຶ້ນໃນຫຼາຍແຫ່ງໃນທົ່ວໂລກ, ສິ່ງທ້າທາຍຢ່າງຫນຶ່ງທີ່ການປະມົງໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງກຳລັງປະເຊີນຢູ່ກໍຄື ສະພາບມີຈຳນວນຄົນຫຼາຍກວ່າປະລິມານປາທີ່ມີຢູ່. ສາເຫດອັນທີ່ຈະແຈ້ງຢ່າງຫນຶ່ງທີ່ທຳໃຫ້ປະລິມານການຈັບປາໃນຫຼາຍເຂດ ຢູ່ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຫຼຸດລົງ ແມ່ນການຈັບປາເກີນຂອບເຂດ. ເຂດທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາຕາມກໍຮະ

ນີ້ ແມ່ນ ບົງທົມ ໃນປະເທດກຳປູເຈັງ ແລະ ອ່າງນ້ຳຈຶ່ງໃນ ສ ປ ປ ລາວ. ທາງອອກສຳຫຼັບແກ້ໄຂບັນຫານີ້ ແມ່ນການປັບປຸງ ລະບົບການ, ກົດໝາຍ ແລະການບັງຄັບໃຊ້ຂອງພວກມັນ - ຟັງແລ້ວຄືວ່າ ເປັນເລື່ອງງ່າຍ ແຕ່ໃນຕົວຈິງ ເປັນທີ່ທຳໄດ້ຍາກ. ສ່ວນສາເຫດອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມຈະແຈ້ງດີອັນມີແນວໂນ້ມທຳໃຫ້ປະລິມານການຈັບປາຫຼຸດລົງໄດ້ແກ່ ການສູນເສຍຖິ່ນອາໄສໃນຫຼາຍຮູບຫຼາຍແບບ, ໂດຍສະເພາະ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ກັບເຂດປ່ານ້ຳຖ້ວມໃນອ້ອມທະເລສາບ, ເຂດປ່າແຄມຝັ່ງທະເລ ໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ການສູນເສຍເຂດດິນທາມໃນທົ່ວອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.

ການປ່ຽນແປງທາງດ້ານກະແສນ້ຳ ແລະເຄມີຂອງນ້ຳ ໃນລະບົບຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ມີຜົນສະທ້ອນອັນຊັ້ເຕີມໃຫ້ແກ່ປາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ເຂື່ອນໄຟຟ້າ ຕາມແມ່ນ້ຳຈຶ່ງ ແລະ ນ້ຳເທີນ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ, ນ້ຳມູນ ຢູ່ໃນປະເທດໄທ, ແລະແມ່ນ້ຳເຊສານ ຢູ່ໃນປະເທດກຳປູເຈັງ ແລະ ຫວຽດນາມ ໄດ້ກາຍເປັນສິ່ງກົດກັນ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປາ ອັນເປັນເຫດເຮັດໃຫ້ເປັນການສະກັດກັ້ນການເພາະໄຂ່ຂອງປາປະເພດທີ່ວາງໄຂ່ຢູ່ເທິງຍອດນ້ຳທາງໜ້າເຂື່ອນ ແລະ ຈະກັບລົງສູ່ແມ່ນ້ຳທາງກ້ອງເຂື່ອນ. ການສ້າງເຂື່ອນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງລະດູການໄຫຼສູງສຸດ ແລະ ປະລິມານຂອງນ້ຳ ອັນກາຍເປັນເຫດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງຮູບແບບ ແລະ ການເວລາ ທີ່ສັດນ້ຳຫຼາຍຈຳພວກເຄີຍເພິ່ງພາໃນວົງຈອນຊີວິດຂອງພວກເຂົາມາຕະຫຼອດ.

ການໄຫຼໝູນວຽນຂອງນ້ຳຢູ່ທາງດ້ານໜ້າຂອງເຂື່ອນ ມີອັດຕາສ່ວນປະສົມຂອງສານລະລາຍ ແລະແຮ່ທາດໃນນ້ຳ ຕ່າງກັນກັບທີ່ມີຢູ່ໃນນ້ຳໄຫຼແບບທຳມະຊາດ. ນ້ຳຢູ່ໄກ້ຫຼັງເຂື່ອນ ຈະຂາດທາດນີໂຕຣແຊນ ແລະ ອົກຊີແຊນຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຍ້ອນວ່າ ນ້ຳຈະຖືກປັ່ນເອົາອາກາດອອກໃນເວລາລອດປະຕູນ້ຳອອກມາ. ສານອາຫານບາງຢ່າງທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳ ແລະ ອະນົງຄະທາດ ຢູ່ໃນນ້ຳ ຫຼື ຖືກບໍລິໂພກຈາກ ຂະບວນການທາງດ້ານຊີວະພາບ ໃນເວລາຢູ່ໃນອ່າງ ຈະຂາດແຄນໃນບໍລິເວນປາກປະຕູນ້ຳ ແລະ ສ່ວນແຮ່ທາດທີ່ບໍ່ລະລາຍຈະຈົມລົງໃນບ່ອນທີ່ມີນ້ຳນຶ່ງຢູ່ໃນອ່າງເກັບນ້ຳແລະຈະສູນເສຍຄວາມ

ສາມາດໃນການຈັບເກາະ ແລະ ຈະສູນເສັງຄວາມ ດຸ່ນດ່ຽງໃນເຂດກ້ອງເຂື່ອນ. ການປ່ຽນແປງແຕ່ລະ ຢ່າງນີ້ ຈະປັບປ່ຽນສະພາບ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ພັນປາ ພື້ນເມືອງເຄີຍໃຊ້ເປັນບ່ອນເພີງພາອາໄສມາແຕ່ ກ່ອນ. ແຕ່ຖ້າວ່າມີການປ່ຽນແປງ ມີບາງຊະນິດພັນ ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສາມາດປັບຕົວໄດ້, ແຕ່ບາງຊະນິດ ບໍ່ສາມາດປັບຕົວໄດ້ ກໍສູນຫາຍໄປໃນທີ່ສຸດ.

ອີກທາງຟາກນຶ່ງຂອງລະບົບຂອງແມ່ນ້ຳ, ການ ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄວາມຊຸ່ນຂອງນ້ຳ ແລະ ການເພີ່ມ ຂຶ້ນຂອງທາດແຂງໃນນ້ຳ ທີ່ເກີດມາຈາກ ນ້ຳໄຫຼບ່າ ຈາກເຂດປ່າໄມ້ຖືກທຳລາຍ ເປັນການກັດກັນການ ຊອກຫາອາຫານຂອງປາ, ນອກຈາກນັ້ນ, ການຕົກ ຕະກອນຂອງດິນ ເປັນການຖ່ວງດຶງບໍ່ໃຫ້ນ້ຳໃສ.

ການຫາປາແບບຜິດກົດໝາຍ ແລະການນຳ ເຂົ້າພັນປາຈາກຕ່າງຖິ່ນ ເປັນການເພີ່ມການຂົ່ມຂູ່ ແກ່ຊັບພະຍາກອນປາ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ການ ຫາປາແບບຜິດກົດໝາຍ ລວມເອົາ ການຈັບປາທີ່ບໍ່ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢູ່ໃນເຂດຫວງຫ້າມ ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ໃນເຂດຄຸ້ມຄອງການຫາປາໃນທະເລສາບ ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທີການຫາປາທີ່ຜິດກົດໝາຍ ເຊັ່ນ ການໃຊ້ລະເບີດ, ການໃຊ້ກະແສໄຟຟ້າຊ້ອດປາ (ຕົວຢ່າງ ໃນໜອງ ບຶງທົມ ທີ່ປະເທດກຳປູເຈັງ), ແລະ ການໃຊ້ຢາເບືອ ຈະທຳລາຍຊີວິດຂອງສັດນ້ຳ ຫຼາຍຢ່າງ ບໍ່ສະເພາະແຕ່ຊະນິດພັນທີ່ຕ້ອງການ ຍາກຈະຈັບເທົ່ານັ້ນ. ພັນປາຕ່າງຖິ່ນທີ່ນຳເຂົ້າມາ ລ້ຽງໃນອ່າງ ຫຼື ລັກລອບອອກມາຈາກກິດຈະການ ລ້ຽງປາ ສາມາດແຜ່ພັນໄປທົ່ວລະບົບນິເວດຂອງ ການປະມົງ ແລະ ສາມາດທຳລາຍພັນປາພື້ນເມືອງ ໄດ້. ຕົວຢ່າງ ປາ Tilapia (O.nilotica) ເປັນຊະ ນິດພັນປາຕ່າງຖິ່ນພັນໜຶ່ງທີ່ ແຜ່ພັນຢ່າງກ້ວາງ ຂວາງໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ໂດຍສະເພາະ ໃນເຂດ ສາມຫຼ່ຽມ. ມັນເປັນພັນປາທີ່ສາມາດປັບຕົວໄດ້ດີທີ່ ສຸດ ແລະ ສ້າງການຂົ່ມຂູ່ແກ່ພັນປາພື້ນເມືອງບາງ ຊະນິດ.

ເຂື່ອນ

ຜົນສະທ້ອນບາງຢ່າງຂອງການສ້າງເຂື່ອນທີ່ມີຕໍ່ປາ ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນແລ້ວ ໃນບົດຮຽນກ່ອນ. ເຂື່ອນມີຜົນ ກະທົບຕໍ່ ປະລິມານ ແລະການໄຫຼຂອງນ້ຳໃນ ຢູ່

ກ້ອງເຂື່ອນ ດ້ວຍການຄວບຄຸມການປ່ອຍນ້ຳຕາມ ຈຸດປະລິງ ບໍ່ວ່າແຕ່ການປ່ອຍເພື່ອຊົນລະປະທານ, ການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ກໍຄື ການຄວບຄຸມນ້ຳ ຖ້ວມ. ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງເຂື່ອນທີ່ສ້າງຂຶ້ນຢູ່ໃນອ່າງ ແມ່ນ້ຳຂອງ ເປັນເຂື່ອນຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ດັ່ງ ນັ້ນ, ຈຶ່ງມີການຄວບຄຸມການປ່ອຍນ້ຳ ໃຫ້ພໍດີກັບ ການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າແບບຕໍ່ເນື່ອງ. ໃນຈຸດນີ້, ຜົນກະທົບຢູ່ດ້ານໃຕ້ຂອງເຂື່ອນ ຂອງເຂື່ອນທີ່ມີຢູ່ ໃນປະຈຸບັນ ບໍ່ສາມາດຈະກວດສອບໄດ້ ຕາມລຳ ແມ່ນ້ຳຂອງສາຍຫຼັກ, ແຕ່ການຫາປາ, ການກະສິ ກຳ ແລະການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃນເຂດແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ມີເຂື່ອນ ຕັ້ງຢູ່ຕາມສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ໄດ້ຮັບຜົນກະ ທົບ.

ຜົນກະທົບແບບສະສົມຂອງເຂື່ອນ ທີ່ ຄ່ອຍໆມີຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງຂຶ້ນ ແມ່ນການປະກອບ ສ່ວນປ່ອຍອາຍາກາດເຂົ້າສູ່ຂະບວນການໂລກຮ້ອນ ເຊັ່ນ: ອາຍເມຕານ (methane) ແລະ ດີອີກ ຊີດກາກບອນ (Carbon Dioxide) ຈາກຊາກພືດທີ່ ເໜົ່າເປື້ອຍ. ຜ່ານມາ ການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ຈາກພະລັງນ້ຳ ໄດ້ຖືກມອງວ່າ ເປັນການຜະລິດພະ ລັງງານທີ່ບໍ່ສ້າງມົນພາວະເປື້ອນ ຖ້າທຽບໃສ່ ການຜະລິດແບບນຳໃຊ້ເຊື້ອໄຟຈາກຈຳພວກຖ່ານ ທີນ, ແຕ່ມາເຖິງປະຈຸບັນ ການຍັງຍືນດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ ເປັນໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ແລ້ວ. ສ່ວນຜົນກະທົບຢ່າງອື່ນ ທີ່ເກີດຈາກການເໜົ່າເປື້ອຍຂອງເສດໃບໄມ້ ຫຼື ເສດເຫຼືອຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ ໃນເຂດອ່າງເກັບ ນ້ຳ ຈະນຳໄປສົນທະນາໃນບົດຮຽນຕໍ່ໄປ. ຕົ້ນໄມ້ ຍືນຕົ້ນຢູ່ຕາມອ່າງເກັບນ້ຳ ມັກຈະເປັນອຸປະສັກຕໍ່ ການທ່ອງທ່ຽວທາງນ້ຳ ແລະການຫາປາ.

ເຖິງວ່າ ໃນປະຈຸບັນຈະບໍ່ທັນປາກົດມີຜົນ ກະທົບເກີດຈາກການສ້າງເຂື່ອນຢູ່ໃນລະບົບແມ່ນ້ຳ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງກໍຕາມ, ແຕ່ວ່າມີຄວາມເປັນໄດ້ ທີ່ຈະເກີດມີ ການບຸກລຸກຂອງນ້ຳເຄັມເຂົ້າໄປໃນ ເຂດສາມຫຼ່ຽມ ຖ້າວ່າ ກະແສນ້ຳໃນລຳນ້ຳຫຼຸດລົງ ຍ້ອນການຄວບຄຸມການໄຫຼຢູ່ເທິງຕົ້ນນ້ຳ. ຂັ້ນຕໍ່ໄປ, ນ້ຳເຄັມດັ່ງກ່າວ ກໍຈະມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ລະບົບນິເວດ ໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມນ້ຳຂອງ ແລະ ກິດໜ່ວງຄວາມອຸ ດົມສົມບູນຂອງດິນໃນເນື້ອທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ ອີກດ້ວຍ.

ຜົນກະທົບອັນຮ້າຍແຮງຂອງການສ້າງເຂື່ອນ ແມ່ນຜົນກະທົບທີ່ມີຕໍ່ປະຊາຊົນ ທີ່ເຄີຍອາໄສໃນເຂດມີເປົ້າໝາຍຂອງການກໍ່ສ້າງ ເຊິ່ງເປັນເຂດຢູ່ເໜືອເຂື່ອນ ທີ່ເປັນເຂດນ້ຳຖ້ວມຂັງ, ໃນບໍລິເວນໂຄງສ້າງຂອງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ແລະ ຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ, ຫຼືຢູ່ເຂດບໍລິເວນໄກ້ເຂື່ອນ ທາງດ້ານໃຕ້ຕາມແຄມຝັ່ງແມ່ນ້ຳ. ຖ້າເບິ່ງໃນແງ່ ທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາແລ້ວ, ຜົນກະທົບຂອງການສ້າງເຂື່ອນ ທີ່ມີຕໍ່ມະນຸດຈະມີນ້ອຍກວ່າ ທີ່ມີຕໍ່ ສັດນ້ຳສັດປ່າ, ປາ, ແລະສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ. ການຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນອອກຈາກເຂດກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ມັກຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄວາມທຸກຈົນລົງ ຫຼື ການຊຸດໂຊມຂອງຊຸມຊົນ. ລະອຽດໄປກວ່ານີ້ ຈະໄດ້ເວົ້າເຖິງ ໃນບົດຮຽນທີ 6 ຂອງບັນຊີກອິດສະລິມພາກວິຊານີ້.

ຊົນລະປະທານ

ຄ້າຍໆຄືການປະມົງ, ໃນວຽກງານການກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານ ຖ້າເຮັດໄດ້ດີ ຈະໃຫ້ປະໂຫຍດແຕ່ຖ້າເຮັດບໍ່ດີ ກໍຈະໃຫ້ໂຫດ. ການສ້າງລະບົບຊົນລະປະທານຢູ່ທາງເໜືອຂອງແມ່ນ້ຳຈະພາໃຫ້ລະດັບນ້ຳຢູ່ທາງໃຕ້ ຫຼຸດລົງ ແລະສ້າງຄວາມຫວາດກົວແກ່ປະຊາຊົນຢູ່ທາງໃຕ້ ໃນການສະໜອງນ້ຳ. ໃນເມື່ອປ່ອຍນ້ຳຊົນລະປະທານຖ້ວມເປັນປະຈຳ ຈະພາໃຫ້ທາດເກືອແຮ່ໃນດິນບາງປະເພດຮົ່ວໄຫຼ ແລະ ຫຼົງເຫຼືອໄວ້ຕາມໜ້າດິນ ຫຼືບໍລິເວນໄກ້ຄຽງກັບໜ້າດິນເທົ່ານັ້ນ ອັນເປັນການຍ້າຍຍັງຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ. ຜົນກະທົບໃນທຳນອງດຽວກັນນີ້ ຈະເກີດຂຶ້ນ ໃນເມື່ອລະດັບນ້ຳໃຕ້ດິນຍິ່ງຂຶ້ນໄກ້ຄຽງກັບລະດັບໜ້າດິນ ອັນເນື່ອງມາຈາກ ການປ່ອຍນ້ຳຊົນລະປະທານເກີນຄວາມຈຳເປັນ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ກໍເກີດມີຄວາມເປັນຈິງໄດ້ຄື: ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນເກີນອັດຕາ ສຳຫຼັບການຊົນລະປະທານ ສາມາດເກີດການສູນເສັງແຫຼ່ງນ້ຳ, ເຮັດໃຫ້ລະດັບນ້ຳໃຕ້ດິນຫລຸດລົງ ແລະ ພາໃຫ້ນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ຍັງເຫຼືອເຄັມຂຶ້ນ ຍ້ອນການຮົ່ວຂົມຂອງແຮ່ທາດ.

ນອກຈາກນີ້, ການສ້າງລະບົບຊົນລະປະທານເພື່ອຈຸດປະສົງການຜະລິດກະສິກຳ, ສ່ວນໃຫຍ່ຈະຕາມມາດ້ວຍ ການຜະລິດກະເສດສຸມ ທີ່ມີການ

ນຳໃຊ້ປູຢາເຄມີ ແລະສານປາບສັດຕູພືດ. ສັດສ່ວນໃຫຍ່ຂອງຂະບວນການນີ້ ຈະຈົບລົງດ້ວຍການໄຫຼປ່າຂອງນ້ຳຊົນລະປະທານ ແລະ ຖືກພັດພາລົງໄປສູ່ແມ່ນ້ຳທີ່ຢູ່ໄກ້ຄຽງ ແລະ ສ້າງຄວາມເປີຍເປື້ອນແກ່ນ້ຳ ສຳຫຼັບຜູ້ຊົມໃຊ້ນ້ຳຢູ່ທາງຕອນລຸ່ມຂອງແມ່ນ້ຳ ແລະອາດຈະມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳ. ກໍຣະນີນີ້ ໄດ້ທຳການສຶກສາຕາມກໍຣະນີ ຢູ່ໃນເຂດ ສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ໃນເຂດໂຄງການຄຸ້ມຄອງດິນທາມແບບປະສົມປະສານທີ່ບຶງທົມປະເທດກຳປູເຈັຍ.

ສິ່ງທີ່ຕາມມາຈາກການສະລົມຕົວຂອງສານເຄມີໃນນ້ຳໄຫຼປ່າກໍຄື ດິນຖືກເຊາະລ້າງອອກຈາກເນື້ອທີ່ການຜະລິດ ໄປຕົກຕະກອນຢູ່ໃນນ້ຳ ແລະພາໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທົບກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ແລ້ວ. ການສ້າງຊົນລະປະທານບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາດີໆ ຢູ່ໃນເຂດພູດອຍ ສາມາດເກີດເຮັດໃຫ້ດິນຕາມເປັນພູຫຍຸບໄດ້ ແລະເປັນການເພີ່ມການຕົກຕະກອນໃນນ້ຳ ແລະສາມາດເປັນອັນຕະລາຍແກ່ຊີວິດຂອງມະນຸດໄດ້.

ການເກັບກັກນ້ຳໃນອ່າງເກັບນ້ຳ ບໍ່ວ່າຈະສຳຫຼັບການຊົນລະປະທານ, ການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ກໍຄື ການຄວບຄຸມນ້ຳຖ້ວມກໍຕາມ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ສ້າງຄວາມສູນເສັງແກ່ຂັ້ນບັນຍາກາດ ຜ່ານການລະເຫີຍ ກັນທັງນັ້ນ. ໃນເຂດອາກາດຮ້ອນ ນ້ຳທີ່ເກັບກັກໄວ້ຈະສູນເສັງເຖິງ 7% ແລະປ່ອຍສານລະລາຍໄວ້ໃນນ້ຳທີ່ເຫຼືອຢູ່ ອັນສ້າງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຂະບວນການເພີ່ມຄວາມເຄັມໃຫ້ແກ່ດິນ ຖ້ານຳໃຊ້ນ້ຳນັ້ນສຳຫຼັບການຊົນລະປະທານ.

ການພັດທະນາຕົວເມືອງ

ມັນເປັນເລື່ອງທີ່ກົງກັນຂ້າມກັນກັບຄວາມຕັ້ງໃຈກ່ຽວກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໃນເຂດຊົນະບົດທີ່ກ່າວໄວ້, ແຜນການພັດທະນາບາງຄັ້ງຄາວ ມີຜົນເຮັດໃຫ້ມີການອົບພະຍົບອອກຈາກເຂດຊົນະບົດເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງໃຫຍ່ ເຊິ່ງມີຜູ້ຄົນອາໄສຢູ່ເກີນອັດຕາ ແລະມີຄວາມທຸກລໍຖ້າຢູ່ແລ້ວ. ໂຄງລ່າງໃນຕົວເມືອງໃນພາກພື້ນອາຊີອາຄະເນ ສ່ວນໃຫຍ່ມີຄວາມອີ່ມຕົວບໍ່ສາມາດຮອງຮັບເອົານ້ຳໜັກຂອງມະນຸດທີ່ອົບພະຍົບເຂົ້າໄປຢູ່ຈາກ

ຊົນນະບົດ. ມີເວດວິທະຍາຂອງຕົວເມືອງມີລັກສະນະພິເສດໃນຕົວຂອງມັນເອງ, ແຕ່ກໍສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ມັນມີຄວາມແອອັດສູງ, ມີນ້ຳກິນນ້ຳໃຊ້ບໍ່ພຽງພໍ, ມີອັດຕາສິ່ງເສດເຫຼືອສູງ, ຂາດການອະນາມັຍ, ມີມົນພິດໃນອາກາດສູງ ທີ່ເກີດຈາກ ໂຮງຈັກໂຮງງານ, ແລະ ຄ້ວນອາຍເສ້ຍຈາກພາຫານນະ, ອັນພາໃຫ້ມີບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີການຫວ່າງສູງ, ກົດໝ່ວງແຮງງານ ແລະ ມີສະມັດຕະພາບຂອງການຜະລິດຕໍ່ ຖ້າທຽບໃສ່ ການດຳລົງຊີວິດໃນຊົນນະບົດ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຍັງເກີດມີບັນຫາທາງດ້ານ ຄອບຄົວແຕກແຍກ ແລະ ການເຊື່ອມວັດທະນາທຳ, ມີອັດຕາການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄະດີ ແລະ ການສູນເສ້ຍຄຸນຄ່າຂອງຄວາມເປັນຄົນເປັນສິ່ງຍິ່ງຍືນໃຫ້ເຫັນເຖິງ ລັກສະນະຂອງຄວາມບໍ່ສົມບູນ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງລະບົບນິເວດ. ໂດຍປົກກະຕິ ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຕົວເມືອງໃຫຍ່ ຈະຖືກຕັດຂາດອອກຈາກ ຂະບວນການ ແລະ ຈັງຫວະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງລະບົບນິເວດທາງທຳມະຊາດ, ໃນຂະນະທີ່ ການປ່ຽນແປງຂອງລະບົບນິເວດຍັງມີການເໜັງຕີງຢ່າງ ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ພິການກໍຕາມ.

ລະບົບການທາງດ້ານກົດໝາຍແລະການປົກຄອງ

ລະບົບນິເວດວິທະຍາບໍ່ແມ່ນລຳດັບຂອງຂັ້ນຕອນທີ່ມີການດຳເນີນການແບບເປັນອິດສະລະໃຜມັນ, ແຕ່ມັນແມ່ນວ່າ ບັນດາປະເທດສ່ວນໃຫຍ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທຳມະຊາດຂອງພວກເຂົາລະບຽບຫຼັກການຄືແນວໃດ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ອົງປະກອບຂອງລະບົບນິເວດ ມີຄວາມຕິດພັນຊຶ່ງກັນແລະກັນ, ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າມີຜົນກະທົບໃສ່ຈຸດນຶ່ງ ມັນກໍຈະສົ່ງຜົນກະທົບນັ້ນ ໄປທັງທົ່ວລະບົບ.

ການມອບອຳນາດແບບກະແຈກກະຈາຍທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງຕາມຂະແໜງການແບບເອກະລາດ ຈະນຳໄປສູ່ ການປົນເປືອນຄວາມຮັບຜິດຊອບລະຫວ່າງກົມກອງຂອງລັດດ້ວຍກັນ, ແລະ ຖິ້ມບາງດ້ານທີ່ມີຄວາມສຳຄັນເປັນຊ່ອງຫວ່າງບໍ່ມີຜູ້ຮັບຜິດຊອບ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ມັນຍັງພາໃຫ້ມີການ

ຂັດແຍ່ງແລະແກ້ງແຍ້ງກັນເອງ, ຂາດປະສິດທິພາບ, ແລະ ປະສິດທິຜົນ ຂອງການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານກົດໝາຍແລະລະບຽບການຕ່າງໆ ອັນພາໃຫ້ເກີດມີຊາຍແດນທຽມເປັນພື້ນຖານ. ດັ່ງນັ້ນ, ອົງກອນຂອງລັດທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ປາ, ການກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການອຸດສາຫະກຳ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອື່ນໆ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ ປະສານພາລະບົດບາດເຂົ້າກັນ ແລະ ທຳໜ້າທີ່ໃຫ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຊ່ອງທາງຂອງໂລກປະຈຸບັນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດແລ້ວນັ້ນມີການເພີ່ມຂຶ້ນ. ການສາທິດກ່ຽວກັບ ວິທີທາງໃນການແກ້ບັນຫານີ້ ສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ຢູ່ໃນການສຶກສາຕາມກໍຣະນີ ໃນເຂດອະນຸລັກ ອານາຈັກຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແປຣກຕວນ (Prek Toal Biosphere Reserve) ໃນປະເທດກຳປູເຈັຍ.

ຫົວຂໍ້ທີ່ຈະນຳມາສະເໜີຢ່າງລະອຽດໃນບົດຮຽນທີ 3 (ຫຼັກການຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ) ຈະເປັນຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ອັນເປັນພື້ນຖານ ໃນການເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ແລະ ທາງດ້ານຄວາມມັ່ງຄັ່ງ. ໂດຍສະເພາະ ໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ທີ່ດິນຕົກຢູ່ໃນກຳມີຂອງຄົນຈຳນວນນ້ອຍ ແຕ່ມີຄົນຈຳນວນຫຼາຍທຳການຢູ່ໃນທີ່ນັ້ນ. ສະພາບການເປັນເຊັ່ນນີ້ ເຫັນວ່າບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານນິເວດ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ. ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ການກະຈາຍຄວາມມັ່ງຄັ່ງຢູ່ໃນໂລກນີ້ ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ທັດສະນະ ແລະ ຄວາມເຊື່ອຖື

ທັດສະນະຂອງຄົນເຮົາຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຕໍ່ທຳມະຊາດ ມີວິວັດທະນາການໂດຍຕະຫຼອດ ອັນມີຜົນມາຈາກ ການເຊື່ອຖື ແລະ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນະທຳ. ຢູ່ຫຼາຍແຫ່ງໃນໂລກນີ້ ປຣັດສະຍາອັນພື້ນເດັ່ນ ໄດ້ກ່າວໄວ້ວ່າ ທຳມະຊາດມີໄວ້ເພື່ອການດັດແປງ, ຄວບຄຸມ ແລະ ນຳໃຊ້ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດອັນໃຫຍ່ຫຼວງຂອງມວນມະນຸດ, ໂດຍບໍ່ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງມັນ. ທັດສະນະດັ່ງກ່າວນີ້, ເຖິງວ່າຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນກັບໝົດທຸກຄົນ, ໄດ້ນຳພວກເຮົາມາສູ່ສະພາບການນຳໃຊ້ແບບເກີນຂອບເຂດ, ການທຳລາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມ

ເປົ້າໝາຍກັບຊັບພະຍາກອນຫຼາຍຢ່າງ ແລະ ພາໃຫ້ສູນເສັງຊັບພະຍາກອນບາງຢ່າງໄປແລ້ວ.

ໃນໄລຍະ 15 ປີຕໍ່ມານີ້, ມີຄວາມເປັນຈິງເກີດຂຶ້ນວ່າ ຊັບພະຍາກອນໃນໂລກມີຂອບເຂດຈຳກັດ ໄດ້ພາໃຫ້ມີການປ່ຽນທັດສະນະລິເລີ່ມຂຶ້ນຈາກການເຂົ້າບຽດຍຶດ, ການຄອບງຳ, ການບໍລິໂພກ ມາສູ່ການແບ່ງປັນຊັບພະຍາກອນ, ການອະນຸລັກ, ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຄິດ ວ່າຈະບໍ່ມີເສັ້ນທາງໃດອີກແລ້ວທີ່ຈະສາມາດປະຖິ້ມປະຄອງຊີວິດນອກຈາກນີ້. ເສັ້ນທາງແຕ່ກ່ອນມີແຕ່ຈະນຳພາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຮ່າງ ແລະ ວິນຍານຂອງມະນຸດໄປສູ່ຄວາມຫາຍະນະເທົ່ານັ້ນ.

ຄວາມໄດ້ຜົນ ຢາກຈະຫັນທິດໃໝ່ ຈາກການບໍລິໂພກສ່ວນໃຫຍ່ຂອງຄົນກຸ່ມນ້ອຍ ບົນພື້ນຖານການສື່ນເບື້ອງຂອງຄົນກຸ່ມໃຫຍ່ ຕ້ອງໄດ້ຢຸດສະງັກ ແລະ ຈະຕ້ອງຖືກປ່ຽນແທນດ້ວຍກິດເກນໃໝ່ ທີ່ຝັງຢູ່ໃນແນວຄວາມຄິດຂອງການຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງໃນຂະນະທີ່ ປັບປຸງການພັດທະນາມະນຸດສຳຫຼັບທຸກໆຄົນ.

ສິ່ງແວດລ້ອມສຳຄັນ

- ສິ່ງແວດລ້ອມປະກອບດ້ວຍອາກາດ, ນ້ຳ, ດິນ, ແຮ່ທາດ, ແສງຕາເວັນ, ພຶດ, ສັດ, ຈຸລະຊີບ, ມະນຸດ, ແລະໂຄງສ້າງຂອງມະນຸດ.
- ລະບົບນິເວດແມ່ນ ການກະທົບແບບບໍ່ຄົງທີ່ທີ່ມີຕໍ່ກັນ ແລະຄວາມເປັນເອກະລາດ ລະຫວ່າງບັນດາອົງປະກອບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການໝູນວຽນ ແລະການປ່ຽນສະພາບຂອງພະລັງງານລະຫວ່າງອົງປະກອບດັ່ງກ່າວ.

- ລະບົບນິເວດທີ່ສົມບູນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ມັນມີຄວາມຍືນຍົງພາຍໃນຕົວ ແລະ ສ້າງໃຫ້ມັນມີຄວາມທົນທານ, ແຕ່ໃນເວລາດຽວກັນນັ້ນ ມັນສາມາດສ້າງຄວາມດຸ່ນດ່ຽງພາຍໃນ ແລະ ທັງງ່າຍ ຕໍ່ການທຳລາຍຈາກການແຊກແຊງຂອງມະນຸດໄດ້ເຊັ່ນກັນ.
- ອົງປະກອບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍຢ່າງຢູ່ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ກຳລັງສູນເສັງ, ຮັບຄວາມເສັຍຫາຍ, ແລະ ຖືກທຳລາຍ ຈາກກິດຈະກຳຂອງມະນຸດ. ຕົວຢ່າງລວມເອົາປ່າໄມ້, ການປະມົງ, ການກະສິກຳ, ດິນທາມ, ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ, ແລະການສ້າງສິ່ງກໍ່ສ້າງຕົ້ນລຳນ້ຳ.
- ຢາກປັບປຸງວິທີການ ແລະ ທິດທາງຂອງການພັດທະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແບບຍືນຍົງ ແລະ ມີການແຈກຈ່າຍການນຳໃຊ້ແບບທີ່ວ່ອງໄດ້ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີ ວິໄສທັດ ແລະແຜນການໃໝ່ທີ່ແຂງແຮງ.